НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Відділ інформаційного забезпечення та наукових комунікацій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач відділу

_____ ЯТЧЕНКО А. Д.

«19» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Іноземна мова професійного спрямування

для здобувачів вищої освіти

Освітньо-наукова програма « Історія та археологія»

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Освітній рівень третій

Вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна

Кількість кредитів 4

Навчальний рік 2023/2024

Київ 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова професійного спрямування» для здобувачів вищої освіти (назва навчальної дисципліни) за освітньо- науковою) програмою « Історія та археологія»

спеціальності 032 Історія та археологія

Мова викладання англійська

Розробник(и): наукова співробітниця відділу Іванова В. Г.

«19» вересня 2023 року

Розробник(и) _____ (Вікторія Іванова)

(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Затверджено завідувачем відділу

«19» вересня 2023 року _____ (Анатолій Ятченко)

(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено гарантом освітньої програми « Історія та археологія»

«19» вересня 2023 року _____ (Юрій Фігурний)

(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів/годин	**4/120**	
Розподіл часу за навчальним планом		
Кількість змістовних модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів:	4	
Обсяг годин, в тому числі:		
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	80	
Форма підсумкового контролю	іспит	

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. **Мета викладання дисципліни.** Метою курсу є підвищення рівня знань з граматики і лексики, фахової термінології, стилістики наукового письма, ознайомлення з основами теорії перекладу, навичок письмового та усного перекладу, формування умінь усного спілкування та письмової комунікації в науково-академічній сфері, читання та розуміння аутентичної науково-галузевої літератури, анотування та реферування англомовної літератури, презентування результатів власних наукових досліджень англійською мовою у письмовій та усній формах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є англійська мова у професійній діяльності науковця, а саме усне та письмове мовлення, робота з оригінальними текстами текстами фахового спрямування.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– сформувати лексичний запас обсягом, передбаченим міжнародним рівнем С1, слів та словосполучень, що належать до загальнонаукової та науково-галузевої лексичних систем;

– удосконалити граматичні навики, необхідні для сприйняття на слух, мовлення, читання і письма текстів фахового спрямування;

– формування навичок роботи з текстами фахового спрямування (реферування, анотування) та написання англомовних наукових текстів;

– формування навичок усного науково-професійного монологічного та діалогічного мовлення.

2.2. Характеристика навчальної дисципліни:

Після завершення курсу аспірант повинен **знати:**

- спеціальну фахову термінологію;
- граматичні категорії сучасної англійської мови, що відповідають мовному рівню С1;
- особливості використання лексичних, граматичних та синтаксичних структур у науково-академічних дискурсах;
- загальні правила підготовки та оформлення наукової статті;
- особливості перекладу елементів наукового тексту;

- вимоги міжнародних стандартів щодо оформлення наукових публікацій.

вміти:

- застосовувати знання в практичних ситуаціях (у академічній, науковій та фаховій сферах);
- читати, розуміти автентичну наукову, науковопопулярну та фахову літературу;
- шукати, опрацьовувати, систематизувати та аналізувати інформацію з іноземних джерел;
- працювати в міжнародному контексті;
- спілкуватися іноземною мовою (монологічне та діалогічне мовлення);
- вести письмову комунікацію (написання доповідей та повідомлень, приватних ділових листів та оформлення інших основних видів документації).

2.3. Очікувані результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні завдання в галузі історії й археології; вирішувати складні практичні проблеми під час професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2. Здатність до абстрактного критичного мислення, аналізу та синтезу для осмислення процесів і явищ в гуманітарній науці, здатність визначати причинно-наслідкові зв'язки, обгрунтовувати власну точку зору в науковій дискусії, громадському спілкуванні, під час проведення навчальних занять. ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення, систематизації та аналізу інформації з різних джерел, проводити дослідження на високому науковому рівні з використанням новітніх інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК-4. Здатність самостійно продукувати нові ідеї й оригінальні підходи для вирішення теоретичних та практичних наукових завдань (креативність), висувати гіпотези, встановлювати їх істинність чи хибність ЗК-5. Здатність спілкуватися з представниками різних галузей, в т. ч. і з експертами, усвідомлювати морально-етичні правила поведінки у відносинах з іншими людьми; бути соціально відповідальним громадянином. ЗК-6. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою державною (українською) та іноземними мовами в письмовій й усній формі на професійному рівні, з використанням відповідної наукової термінології з метою презентації та обговорення результатів своїх наукових досліджень, налагодження співпраці та обміну інформацією з вітчизняними й іноземними вченими та науковими установами. ЗК-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних наукових робіт, узагальнювати та

	систематизовувати їх результати, оприлюднюючи у вигляді: наукової доповіді (тез), статі, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації тощо. ЗК-10. Здатність планувати і здійснювати комплексні історичні дослідження із застосуванням сучасних інформаційних технологій, а також здійснювати власне дослідження, яке стане внеском у розвиток історії, археології та українознавства.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-2. Здатність формулювати мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, обґрунтувати репрезентативність його історіографічної та джерельної бази. ФК-6. Здатність знаходити, відбирати та аналізувати різні археологічні та архівні джерела, визначати їх достовірність, об'єктивність, репрезентативність, інтерпретувати їх. ФК-7. Здатність критично аналізувати наукові тексти, логічно формулювати власну думку й обгрунтовано представляти результати теоретичного чи емпіричного дослідження в авторитетних наукових часописах та на наукових форумах.

2.4. Програмні результати навчання

Програмні результати навчання	ПРН-8. Вміє детально планувати, проводити та презентувати дослідження з історії й археології серед наукової спільноти (участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах), широкої громадськості (науково-популярні публікації та заходи), здобувачам освіти (семінари, лекції, консультації). ПРН-9. Виявляє, аналізує та використовує різні типи і види джерел для підготовки наукових праць, в тому числі використовуючи сучасні інформаційні та комунікаційні технології, робить обґрунтовані висновки. ПРН-15. Здійснює моніторинг та ініціює розроблення наукових і освітніх проєктів з історичної проблематики на національному та міжнародному рівнях. ПРН-18. Володіє навичками публічних виступів, аргументації та риторики. Вільно спілкується й взаємодіє з науковцями-колегами (у тому числі й зарубіжними) та суспільством у цілому з різних наукових питань.

2.5. Передумови для вивчення дисципліни.

Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з англійської мови на рівні В2, прийомів пошуку та аналізу наукової інформації; роботи з науковою літературою..

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Поточна робота аспірантів оцінюється протягом семестру під час проведення практичних занять сумою балів від 0 до 100, мінімальна

сума, що дозволяє складати іспит – 60 балів. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність аспіранта під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) 100-бальної шкали.

3.1. Засоби діагностики результатів навчання

– контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях, контрольні тести);

– контроль самостійної роботи аспірантів (виконання письмових завдань);

– підсумковий контроль.

4. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни:

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	Усього	зокрема		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	5
Модуль 1. Англійська мова – мова міжнародного спілкування.				
1. 1 Місце англійської мови у світовому спілкуванні. Граматична практика: структура англійської мови мови: типи речень, порядок слів у реченнях. Часи групи Indefinite.	6	-	2	4
1.2 Англійська мова у професійній діяльності як засіб міжнародного обміну науково-технічною інформацією і мова міжнародних наукових конференцій. Граматична практика: іменник, присвійний відмінок, артикль.	6	-	2	4
1.1 Етикет англійської мови. Основи ділового листування. Граматична практика: числівник, займенник.	6		2	4
Модуль 2. Академічний текст.				
2.1. Особливості англомовного науково-	6	-	2	4

академічного стилю. Нові лексичні тенденції в світі. Граматична практика: часи групи Continuous.				
2.2 Академічний вокабуяр – типи, загальні слова, академічна лексика. Особливості правопису битанської та американської англійської. Темаичний словник українознавчих термінів і понятть. Граматична практика: часи групи Perfect.	6		2	4
2.3 Структура та елементи академічного тексту. Добір назви наукової праці. Граматична практика: часи групи Perfect Continuous.	4	-	2	2
2.4 Правила оформлення бібліографії та посилань на джерела інформації різними стилями. Цитування в текстах. Граматична практика: модальні дієслова.	6	-	2	4
2.5 Анотування та реферування тексту. Класифікація, функція, структура, вимоги. Граматична практика: узгодження часів.	8	-	2	6
МОДУЛЬ 3. Переклад англомовних елементів наукової праці.				
3.1 Граматичні особливості перекладу.	10	-	4	6
3.2 Основні види перекладу. Граматична практика: активний та пасивний стан.	6	-	2	4
3.3 Переклад термінів і реалій. Переклад артиклів в заголовках статей. Граматична практика: інфінітив, інфінітивні конструкції, складний підмет.	6	-	2	4
3.4 Повідомлення про предмет та мету дослідження. Повідомлення про методи, результати, новизну.	6	-	2	4
3.5 Помилки машинного перекладу. Сучасні правила транслітерації. Граматична практика: ді дієприкметник, герундій.	6	-	2	4
МОДУЛЬ 4. Ефективне усне наукове спілкування.				
4.1 Наукові презентації.	8		2	6
4.2 Розвиток навичок роботи з лекіціями та виступами (на слух) з метою розуміння основної ідеї.	10		4	6
4.3 Обговорення різних суперечливих наукових проблем (у форматі опозиції: один мовець аргументує “за”, а інший аргументує “проти”). Діалогічне мовлення. Тематична лексика, сталі виразі.	8		2	6
4.4 Монологічне мовлення. Підготовка виступу перед міжнародною аудиторією.	10		4	8
Усього годин	120	-	40	80

4.2. Тематика і зміст практичних занять

МОДУЛЬ 1. Англійська мова – мова міжнародного спілкування.

1. 1 Місце англійської мови у світовому спілкуванні. Граматична практика: структура англійської мови мови: типи речень, порядок слів у реченнях. Часи групи Indefinite.

1.1.1 Мета вивчення англійської мови та переваги володіння англійською мовою.

1.1.3 Чому англійська це мова майбутнього.

1.1.4 Узагальнення знань про структуру англійської мови.

1.1.5 Порівнянння структцри англійської та української мов.

1.1.6 Узагальнення знань про часи групи Indefinite.

1.2 Англійська мова у професійній діяльності як засіб міжнародного обміну науково-технічною інформацією і мова міжнародних наукових конференцій. Граматична практика: іменник, присвійний відмінок, прикметник, прислівник.

1.2.1 Тенденції розвитку світового освітнього простору.

1.2.2 Єдиний науковий простір.

1.2.3 Академічна мобільність.

1.2.4 Узагальнення знань про іменник та присвійний відмінок.

1.2.5 Узагальнення знань про присвійний відмінок.

1.2.6 Узагальнення знань про прикметник.

1.2.7 Узагальнення знань про прислівник.

1.3 Етикет англійської мови. Основи ділового листування. Граматична практика: числівник, займенник.

1.3.1 Мовний етикет.

1.3.2 Форми ввічливості англійською мовою.

1.3.3 Структура ділового листа.

1.3.4 Типові фрази та граматичні конструкції ділового листування.

1.3.5 Узагальнення знань про числівник.

1.3.6 Узагальнення знань про займенник.

МОДУЛЬ 2. Академічний текст.

2.1. Особливості англомовного науково-академічного стилю. Нові лексичні тенденції в світі. Граматична практика: часи групи Continuous.

2.1.1 Науковий стиль мовлення та наукові жанри.

2.1.2 Характерні ознаки наукового англомовного тексту.

2.1.3. Граматичні особливості англійського наукового тексту

2.1.4 Нові лексичні тенденції в світі (політична корректність, використання евфемізмів, уникання у мові відмінностей за статтю).

2.1.5 Узагальнення знань про часи групи Continuous.

2.2 Академічна лексика. Особливості правопису битанської та американської англійської. Тематичний словник українознавчих термінів і понятть. Граматична практика: часи групи Perfect.

2.2.1Загальна академічна англійська: відмінності, сфера застосування.

2.2.2 Сталі вирази.

2.2.3 Дієслова .

2.2.4. Логічні конектори.

2.2.5 Латинські вирази .

2.2.6 Словник найпоширеніших українознавчих термінів і понятть.

2.2.7 Особливості правопису битанської та американської англійської.

2.2.8 Узагальнення знань про часи групи Perfect.

2.3 Структура та елементи академічного тексту. Добір назви наукової праці. Граматична практика: часи групи Perfect Continuous.

2.3.1 Структурування інформації у межах речення, абзацу й тексту.

2.3.2 Абзаци та поділ на абзаци.

2.3.3 Назва наукової праці як важливий компонент покликаний зацікавити читачів.

2.3.4. Вимоги до гарної назви накової праці.

2.3.5 Узагальнення знань про часи групи Perfect Continuous.

2.4 Правила оформлення бібліографії та посилань на джерела інформації різними стилями. Цитування в текстах. Граматична практика: модальні дієслова.

2.4.1 Типи цитувань (прямі, непрямі).

2.4.2 Гарвардський стиль (harvard referencing style).

2.4.3 Назва наукової праці як важливий компонент покликаний зацікавити читачів.

2.4.4. Вимоги до гарної назви накової праці.

2.4.5 Узагальнення знань про часи групи Perfect Continuous.

2.5 Анотування та реферування тексту. Класифікація, функція, структура, вимоги. Граматична практика: узгодження часів.

2.5.1 Анотація: класифікація, функція, структура, вимоги. Сталі вирази,які використовуються при анотуванні.

2.5.2 Реферат: класифікація, функція, структура, вимоги. Корисні фрази.

2.5.3 Узагальнення знань про узгодження часів в англійській мові.

МОДУЛЬ 3. Переклад англомовних елементів наукової праці.

3.1 Граматичні особливості перекладу.

3.1.1 Порядок слів і структура речення при перекладі.

3.1.2 Вплив семантики речення на вибір граматичних конструкцій.

3.1.3 Передача інфінітива та інфінітивних конструкцій.

3.1.4 Передача герундія та герундіальних конструкцій.

3.1.5 Передача абсолютних конструкцій.

3.1.6 Заміна частин мови і членів речення в перекладі.

3.1.7 Переклад слів, утворених конверсією.

3.1.8 Розбіжність числа іменників.

3.1.9 Переклад модальних дієслів.

3.2 Основні види перекладу. Граматична практика: активний та пасивний стан.

3.2.1 Одиниці перекладу та членування тексту.

3.2.2 Правила сегментації тексту для перекладу.

3.2.3 Жанрово-стилістична класифікація.

3.2.4 Психолінгвістична класифікація.

3.2.5 Передача інфінітива та інфінітивних конструкцій.

3.2.6 Передача герундія та герундіальних конструкцій.

3.2.7 Передача абсолютних конструкцій.

3.2.8 Конструкція речень в активному та пасивному стані всіх часів англійської мови.

3.3 Переклад термінів і реалій. Переклад артиклів в заголовках статей. Граматична практика: інфінітив, інфінітивні конструкції, складний підмет.

3.3.1 Дослівний переклад.

3.3.2 Термінологічні кліше.

3.3.3 Переклад реалій.

3.3.4 Особливості використання артиклів при перекладі заголовків статей.

3.3.5 Узагальнення знань про інфінітив та інфінітивні конструкції.

3.3.6 Узагальнення знань про складний підмет.

3.4 Повідомлення про предмет та мету дослідження. Повідомлення про методи, результати, новизну. Граматична практика: речення умовного типу.

3.4.1 Переклад термінів та фраз при повідомленні про предмет та мету дослідження.

3.4.2 Переклад термінів та фраз при повідомленні про методи дослідження.

3.4.3 Переклад термінів та фраз при повідомленні про результати дослідження.

3.4.4 Переклад термінів та фраз при повідомленні про новизну.

3.4.5 Типи умовних речень.

3.5 Помилки машинного перекладу. Сучасні правила транслітерації. Граматична практика: дієприкметник, герундій.

3.5.1 Помилки машинного перекладу, на що треба звертати увагу при користуванні програмами машинного епрекладу.

3.5.2 Правила транслітерації. Постанова КМУ від 27 січня 2010 р. № 55.

3.5.3 Узагальнення знань про дієприкметник. Контсрукції з дієприкметником.

3.5.4 Узагальнення знань про герундій.

МОДУЛЬ 4. Ефективне усне наукове спілкування.

4.1 Наукові презентації.

4.1.1 Типи наукових презентацій.

4.1.2 Структура презентації.

4.1.3 Ефективна усна комунікація.

4.1.4 Правила успішного виступу.

4.2 Розвиток навичок роботи з лекіціями та виступами (на слух) з метою розуміння основної ідеї.

4.2.1 Ключові слова та бекграунд – важлививй фактор для сприйняття мови на слух.

4.2.2 Ймовірне прогнозування.

4.2.3 Особливості мовлення носіїв мови.

4.2.4 Робота з відео та аудіоматеріалами.

4.3 Обговорення різних суперечливих наукових проблем (у форматі опозиції: один мовець аргументує “за”, а інший аргументує “проти”). Діалогічне мовлення. Тематична лексика, сталі виразі.

4.3.1 Компоненти комунікативної ситуації.

4.3.2 Тематична лексика, сталі виразі.

4.3.3 Невербальіні засоби спілкування (мімікою, жестами, контактом очей, позами співрозмовників).

4.3.4 Моделювання аспірантами комунікативних ситуацій.

4.4 Монологічне мовлення. Підготовка виступу перед міжнародною аудиторією.

4.3.1 Підготовка аспірантами тез на довільну тему.

4.3.2 Презентація перед аудиторією.

4.3.1 Оцінка аудиторією виступу мовця.

5. ФОРМИ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Контрольні заходи включають поточний контроль, підсумковий семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної

роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, оцінки за винану самостійну роботу.

Семестровий контроль проводиться за такою формою: семестровий іспит в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Форма проведення іспиту – усне опитування.

Під час семестрового контролю враховуються результати виконання усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою залікових кредитів.

Оцінювання знань здобувача здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до порядку оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Рекомендована література:

7.1.1 Основна

1. Альков В. А. Історія і культура України. Вид. 2-ге. Харків: ХНМУ, 2021.

2. Гутник М. В. Історія і культура України: світовий вимір: Харків : «Факт» 2022.

3. Ільченко О. М. Англійська для науковців. Семантика, прагматика, переклад. Київ: Наукова думка, 2010.

4. Калюжна В. В. English opens many doors. Англійський науковий текст: Розуміння. Інтерпретація. Переклад. Київ: Інститут сучасного підручника, 2010

5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : грамат. труднощі, лексич., термінол. та жанр.-стиліст. пробл. Вид. 4-те, випр. – Вінниця : Нова книга, 2004.

6. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову. Навч. посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003.

7. Мартиненко Н. М. Історія української культури. Харків: 2015.

8. Семенова О. В. Навчально-методичний посібник з курсу англійської мови для аспірантів із спеціальностей українознавчого спрямування. Тернопіль: Джура, 2010.

9. Albuquerque U. P. Speaking in Public About Science. Springer International Publishing Switzerland 2015.

10. Bailey S. Academic Writing. A Handbook for International Students. Routledge, 2011.

11. De Shazal E., Moore J. Oxford EAP. A Course in English for Academic Purposes. C1. Oxford University Press, 2011.

12. English for Academics. Book 1. Cambridge University Press, 2014.

13. English for Academics. Book 2. Cambridge University Press, 2014.

14. McCormack J., Watkins S. English for Academic Study. Speaking. 3rd. ed. Garnet, 2012.

15. Swan M., Walter K. Oxford English Grammar Course. Oxford University Press, 2013.

16. Vicary A., English for Academic Study. Grammar for Writing. 3rd. ed. Garnet, 2012.

17. Yakhontova T. English Academic Writing. For Students and Researchers. Львів, 2003.

7.1.2 Допоміжна

1. Бабелюк О. А. Коляса О. В. Практика усного та писемного англійського мовлення : у 2 ч. – Вінниця : Нова книга, 2013.

2. Борщовецька В.Д. English for Postgraduates. – Біла Церква: БДАУ, 2006

3. Davis M. Scientific Papers and Presentations. Academic Press, 2005.

4. Hewings M., Thaine C. Cambridge Academic English. An Integrated Course for EAP. Cambridge University Press, 2014.

5. Уманець А. В., Крук А. А. English for Students Majouring in History. Камянець-Подыльський, 2015.

7.2 Інформаційні ресурси

7.2.1 Основні

1. Електронна бібліотека НДІУ. URL: https://ndiu.org.ua/elektronna-biblioteka

2. Encyclopedia Britannica. URL: https://www.britannica.com/

3. English for Meeting and Teleconferences. URL: https://www.mhc-training.com/sites/default/files/mhc_english_meetings.pdf

4. English for Presentations. URL: https://newmillenniumenglish.files.wordpress.com/2018/01/useful-phrases-presentations.pdf

5. English Presentation Skills (1): Starting, Signalling, Closing. URL: https://staffnew.uny.ac.id/upload/132310012/pendidikan/presentation-skills-pdf.pdf

6. How to Write a Conference Paper. URL: https://cla.csulb.edu/departments/english/wp-content/uploads/2013/10/Howtowriteaconferenceabstract.pdf

7. Giving Presentations – Expressions and Introductory Phrases. URL: presentations-expressions-and-introductory-phrases.pdf (wordpress.com)

8. 30 Useful Phrases for Presentations in English. URL: 30 useful phrases for presentations in English - The London School of English

7.2.2 Допоміжні

1. Cambridge English Dictionary. URL: http://dictionary.cambridge.org/dictionary/british

2. Merriam-Webster Online Dictionary. URL: http://www.m-w.com/dictionary.htm

3. WordReference English Dictionary. URL: http://www.wordreference.com/definition/